

Rozbor ohlásenej podpory pre podniky v energetickej kríze

Upozornenie

Pred akýmkoľvek vyplácaním pomoci je ešte potrebné, aby:

1) Návrh zákona o dotáciách vstúpil do platnosti.

Vláda prijala zmenu zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR. **Zmena zákona bola schválená v NR SR dňa 10. 11. 2022.**

2) Schému, ktorú vypracovalo MH SR na 600 miliónov eur musí schváliť Európska komisia.

MH SR vypracovalo schému štátnej pomoci pre podporu podnikov s celkovou alokáciou 600 mil. eur, podľa dostupných informácií s maximálnou podporou **250 000 eur za mesiac pre rok 2022 a 100 000 eur za mesiac pre rok 2023, tú však ešte musia schváliť v Bruseli.**

3) MH SR vyhlási výzvu na základe odsúhlasenej schémy štátnej pomoci.

Až výzva na predkladanie žiadostí bude definovať jasné podmienky, žiadateľov a oprávnené náklady. Pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje vo forme priameho grantu (dotácia).

Bližšie informácie bude definovať výzva. Vzhľadom na to, že zatiaľ nie je nič odsúhlasené, informácie v tomto rozbere sa môžu líšiť od finálnych podmienok vo výzve.

Na základe budúcej (ešte neschválenej) výzvy:

➤ Kto bude môcť čerpať dotáciu?

Malé, stredné aj veľké podniky na celom území SR, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť v akomkoľvek sektore hospodárstva okrem úverových a finančných inštitúcií.

➤ Čo ak podnik pôsobí vo viacerých sektoroch?

Ak podnik pôsobí vo viacerých sektoroch, na ktoré sa v súlade s Dočasným krízovým rámcom vzťahujú rôzne maximálne sumy, príjemca pomoci vhodnými prostriedkami musí zabezpečiť (a vykonávateľ overiť), aby sa pri každej z týchto činností dodržal príslušný strop alebo relevantnosť.

➤ Musia byť podniky v strate?

Nie, nemusia a nemusia mať ani pokles príjmov. Stačí, ak nakúpili za drahšie, ako sú stropy stanovené vládou. Príjemcom môže byť aj podnik v ťažkostiach. Dodefinuje výzva.

➤ Aké budú oprávnené náklady?

Priamo a jednoznačne určí výzva. V schéme sú oprávnené náklady definované ako náklady na krytie zvýšených nákladov na zemný plyn a/alebo elektrinu, výška dotácie sa vypočíta ako max. 80 % oprávnených nákladov rozdielu medzi reálnou cenou komodity, ktorú podnik platí a vládou zastropovanou cenou silovej zložky elektriny vo výške 199 eur za MWh. Pri plyne je to max. 80 % oprávnených nákladov rozdielu medzi reálnou cenou silovej zložky komodity, ktorú podnik platí a vládou zastropovanou cenou plynu vo výške 99 eur za MWh.

➤ Aká je celková alokácia schémy?

600 miliónov eur.

➤ Aký je maximálny limit pomoci na firmu?

Vládou deklarované: 250 000 eur mesačne pre rok 2022 a 100 000 eur mesačne pre rok 2023, **zatiaľ však iba na prvé tri mesiace roku 2023.**

➤ Môžu žiadať aj veľké podniky?

Áno, ale platí na nich rovnaký limit maximálne 250 000 eur/mesiac tento rok a 100 000 eur/ mesiac budúci rok.

➤ Aké mesiace sa budú predkladať?

Podľa dostupných informácií sa bude dotácia zatiaľ poskytovať za august a september 2022. Obdobie určí samotná výzva.

➤ Ako sa bude podávať žiadosť po vyhlásení výzvy?

Žiadosti o poskytnutie dotácie budú predložené poskytovateľovi vo forme a v období stanovenom vo výzve.

Čo môžeme urobiť teraz?

- **Skontrolovať si faktúry** od dodávateľa elektriny a plynu za mesiace august až október 2022.
- **Vyplniť dotazník APZD**, aby boli k dispozícii relevantné podklady pri určovaní obsahu výzvy.

Aká iná pomoc sa poskytne? Pomoc pre energeticky náročné podniky

Na tripartite sme vybojovali dotáciu na zníženie dopadu energetickej krízy na energeticky náročné podniky formou kompenzácie položky obnoviteľných zdrojov energie v tarife za prevádzkovanie systému (TPS).

Koho sa to týka?

- Na Slovensku je to približne 120 podnikov.
- Záonné podmienky, ktoré musí podnik splniť upravuje zákon č. 309/2009 Z. z., § 6a, ods. 1. a príloha 1 vyhlášky MH SR č. 106/2019 Z. z., napr. podnik musí:
 - mať ročnú spotrebu elektriny nad 1 GWh v minulom roku,
 - byť zaradený medzi podporované odvetvia (napr. výroba surového železa, ocele, ferozliatiny, dutého skla, hliníka, či elektronických komponentov),
 - mať riadne uhradenú TPS a nemohol mať v predchádzajúcom roku individuálnu TPS.

Aká je celková alokácia na výzvu?

- 40 miliónov eur.

Aká je výška kompenzácie?

- Výška kompenzácie nesmie presiahnuť 85 % tarify za výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie zaplatenej v predchádzajúcom roku 2021.

Čo musia tieto podniky urobiť?

- MH SR na svojom webe 9. 11. 2022 zverejnilo výzvu, na ktorú majú oprávnené podniky reagovať:

Výzva

Dokedy majú podniky podávať žiadosti?

- Do 25. 11. 2022.

Aký je spôsob podania žiadosti?

- Žiadosť o poskytnutie dotácie vrátane všetkých príloh špecifikovaných v bode 7. výzvy je potrebné podať v uzatvorenej obálke na adresu: MH SR, Sekcia energetiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212, soznačením „**KOMPENZÁCIE PODNIKATEĽOM 2022-NEOTVÁRAŤ**“ alebo elektronicky prostredníctvom webového portálu ministerstva <https://portal.mhsr.sk/sk> alebo www.slovensko.sk.

Pomoc pre veľké podniky, ktorá by mohla platiť od 1. 1. 2023

Podpora podľa odseku 2.4 dočasného krízového rámca (C(2022) 7945 final)

APZD úzko spolupracuje s MH SR na tom, aby aj pre veľké podniky bolo možné otvoriť schému s väčšími limitmi, ktorá by bola adekvátnejšia k ich zvýšeným nákladom. Predpokladaný termín predloženia schémy je 1. 1. 2023.

Čo je potrebné spraviť predtým, aby pomoc platila?

- Vypracovať schému štátnej pomoci veľkým podnikom podľa bodu 2.4 rámca a dať ju schváliť Európskej komisii v Bruseli.
- Pripraviť a vyhlásiť výzvu na základe odsúhlasenej schémy.

Čo by nová schéma priniesla?

Pomoc aj pre veľké podniky a energeticky náročné podniky v rádovo vyšších alokáciách.

Pre koho by bola určená?

Najmä pre veľkých odberateľov, ktorí majú náklady na energie zvýšené o viac ako 100 000 eur za mesiac. Rovnako tak pre energeticky náročné podniky, ktoré v roku 2022 zaplatili za energie viac ako 3 % hodnoty ich výroby alebo obratu.

Aké sú limity?

Pomoc pre podnik až 4 mil. eur, pričom suma nepresahuje 50 % oprávnených nákladov. Zároveň je potrebné dodržať, že spotreba príjemcu (množstvo elektriny/plynu obstarané od externých dodávateľov a spotrebované príjemcom ako konečným spotrebiteľom) od 1. septembra 2022 v oprávnenom období, alebo v referenčnom období (záleží od stanovenia členského štátu) nemôže presiahnuť 70 % spotreby príjemcu za rovnaké alebo referenčné obdobie v roku 2021.

Pre energeticky náročné podniky sa celková pomoc na príjemcu môže zvýšiť na maximálne 65 % oprávnených nákladov a celková pomoc na podnik nesmie v ktoromkoľvek momente presiahnuť 50 mil. eur. Energeticky náročný podnik je právny subjekt, v ktorom nákup energetických výrobkov za kalendárny rok 2021 predstavuje aspoň 3,0 % z hodnoty výroby alebo obratu. Príjemca musí okrem toho preukázať, že v oprávnenom období (od 1. februára 2022 – najneskôr do 31. decembra 2023) dosiahol buď zníženie EBITDA (bez započítania pomoci) aspoň o 40 % v porovnaní s referenčným obdobím (od 1. januára 2021 – do 31. decembra 2021), alebo záporné EBITDA (bez započítania pomoci) v oprávnenom období.

Koľko by mohla dostať firma?

Určí schéma a výzva.

Aký je hlavný cieľ APZD na rokovaníach s vládou?

Aby mali slovenské výrobné a dopravné podniky porovnateľné podmienky na podnikanie, ako majú podniky v ostatných priemyselných krajinách EÚ. Tým sa zabezpečí ich konkurencieschopnosť na európskom aj globálnom trhu.

V prípade, že slovenská vláda nebude rýchlo a adresne reagovať na vzniknuté výzvy v oblasti cien energetických nosičov, môže sa stať, že sa stratia výhody podnikov na Slovensku a materské podniky premiestnia výrobu tam, kde to bude efektívnejšie a ziskovejšie. Tomu sa snažíme zabrániť.

#priemysel #doprava #APZD